

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ЛДУФК

Анна Гук, Наталія Степанченко

Львівський державний університет фізичної культури

Актуальність. На даний час освіта розглядається як головний фактор і основна умова соціально-економічного прогресу, найважливіша цінність і основний капітал сучасного суспільства, пріоритетом і рушійною силою якої є особистість. Освіта галузі фізична культура і спорт - ключова сфера життя суспільства, оскільки від цієї галузі напряму залежить здоров'я нації. Це освіта, яка передбачає підготовку людини до професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Вона відрізняється наявністю фундаментальних соціально-філософських, медико-біологічних, спортивно-педагогічних і психолого-педагогічних знань, які дозволяють управляти процесом формування фізичної культури особистості, спортивною підготовкою, реалізувати можливості фізичної культури в рекреаційній і лікувально-реабілітаційній діяльності. Вважаємо, що багатогранність впливу цінностей фізичної культури на суб'єкта освітньої діяльності може реалізувати така освіта галузі фізичного виховання та спорту, котра ставить перед собою, насамперед, загальнопедагогічні завдання. Перетворюючий культурологічний сенс загальнопедагогічних задач полягає у розвитку різнобічних здібностей і потреб особистості в моральному, естетичному, громадянському, трудовому, розумовому, фізичному вихованні, вихованні волі та характеру, почуттів та потреб.

Управління розвитком освіти галузі фізична культура і спорт на сучасному етапі розбудови України неможливе без вивчення історії розвитку цього процесу, врахування досягнень та недоліків, які були властиві процесу їхньої еволюції. Серед університетів, академій, інститутів фізичної культури Львівський державний університет фізичної культури є одним із знах в Україні та закордоном не тільки завдяки підготовці висококваліфікованих учителів фізичного виховання, тренерів-практиків, науковців, але й підготовці спортсменів-олімпійців. У 2016 році Львівському державному університету фізичної культури виповнюється сімдесят років. У чому полягає успіх діяльності навчального закладу? Які проблеми та завдання стоять перед ним на сучасному етапі розвитку вищої освіти в Україні? Відповідь на ці та інші питання може дати компаративний аналіз історичних етапів розвитку університетських підрозділів-кафедр, котрі безпосередньо здійснюють підготовку фахівців.

Мета дослідження. Розглянути в ретроспективі історію кафедри педагогіки і психології Львівського державного університету фізичної культури

Методи та організація дослідження. В роботі були використані наступні методи дослідження: вивчення літературних джерел, архівних даних, компаративний аналіз.

Результати дослідження та їх обговорення. Компаративний аналіз розвитку кафедри педагогіки і психології здійснювався за трьома напрямками. Перший напрям - кадрове забезпечення (відповідність викладачів кваліфікаційним вимогам, професійна освіта, науковий ступінь, наукове звання); другий - продуктивне поєднання педагогічної діяльності викладачів з науковою; третій - кількість навчальних дисциплін і методичне забезпечення навчальних дисциплін [1].

Кафедра педагогіки і психології працює з першого року існування Львівського державного інституту фізичної культури (Постанова Ради Міністрів УРСР та ЦККП(б) №1002 від 1.06.1946 р.). На той період в складі кафедри працювало тільки троє осіб, всі з базовою педагогічною освітою, але без наукових ступенів і звань. У 1946 році на кафедрі читалося дві дисципліни - "Педагогіка" і "Психологія".

В розвитку кафедри існувало два періоди об'єднання з кафедрами історії фізичної культури та Теорії і методики фізичного виховання.

З 1951 року на кафедрі починає працювати Я. Цурковський, який досліджував проблему контрольної функції свідомості за допомогою контролографа. Ці дослідження важко переоцінити, вони й зараз не втратили свою актуальність. Я. Цурковським був зібраний багатий експериментальний матеріал, який дозволив автору контролографа зробити значний внесок у психологію спорту.

З середини 50-х років кафедра підсилюється викладачами з науковими ступенями та званнями, але кількість дисциплін, що читаються залишається незмінною.

На початку 70-х років минулого століття на кафедрі починають працювати викладачі, які мають спортивну освіту. Так, кандидат педагогічних наук, доцент В. Євтушенко керує науковою темою: "Психологія міжособистісних стосунків у спортивних командах", кандидат психологічних наук, доцент Л. Волков бере участь у роботі комплексної наукової групи зі стрільби з луку. Відповідно, змінюється напрям наукових досліджень кафедри у бік психології спорту високих досягнень. Велику роль у розвитку кафедри відіграв доктор педагогічних наук, професор А. Тер-Ованесян, який видав посібники "Педагогіка спорту" та "Навчання в спорті".

З 1986 до 1996 року кафедра очолювана професором Ю. Резніковим плідно працює над науковою темою дослідження, котра має тісний зв'язок з педагогічною діяльністю, оскільки предметом її дослідження є навчальний процес. У цей період на кафедрі працює 75% викладачів із науковими ступенями та званнями, 50% складу - викладачі, які мають спортивну освіту [3].

З 1997 до 2014 року кафедру очолює кандидат педагогічних наук, доцент Н. Степанченко. У цей період на кафедрі працює 90% викладачів з науковими ступенями, а кількість розроблених навчальних програм виросла до 17 дисциплін. Відповідно до наукових інтересів професорсько-викладацького складу розширюється тематика науково-дослідних робіт [2].

З 2014 року кафедру очолює відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, кандидат педагогічних наук В. Соловйов. На кафедрі працює 6 викладачів – всі кандидати наук, з них 4 доценти. Кафедра забезпечує викладання 15 дисциплін.

Висновки. Наукова діяльність викладачів кафедри є необхідною умовою продуктивності їхньої педагогічної діяльності, яка в свою чергу, спонукає викладача до підвищення рівня свого наукового потенціалу. Компаративний аналіз кількості психолого-педагогічних дисциплін кафедри педагогіки і психології та їх методичне забезпечення дозволяє вважати за доцільне їх виділення в окремий цикл (блок) навчального плану ЛДУФК.

Список літератури

1. Скок Г. Б. Психолого-педагогические аспекты оценки деятельности преподавателя: учебное пособие / Г. Б. Скок, Б. Б. Горлов. – Новосибирск, 1992. – 115с.
2. Степанченко Н. Історія кафедри педагогіки та психології ЛДУФК / Н. Степанченко // Теорія та методика фізичного виховання. - К., 2006. - № 4. – С. 45.